

Langs markante grensmarkeringen

Wandel Zoekpagina

Lengte

10 km

Start- en eindpunt

KNP45 aan de Galderseweg
Galderseweg 18
4855 AH Galder

Openbaar vervoer

Lijn 6 Arriva Breda -
Galder/Meersel Dreef.
Bushalte Smidshof aan de
St. Jacobsstraat. Het is 400
meter naar het startpunt bij
KNP45

Parkeren

Restaurant Het Wapen
van Galder, Galderseweg 18,
4855 AH Galder

Parkeerplaats
Ontmoetingscentrum De
Leeuwerik, St. Jacobsstraat
1B, 4855 AK Galder

Horeca

**restaurant Het Wapen van
Galder**

Galderseweg 16
4855 AH Galder

**ontmoetingscentrum De
Leeuwerik**

St. Jacobsstraat 1B
4855 AK Galder

In Meersel-Dreef is een
ruime keuze aan
horecagelegenheden.

Onderweg zijn er enkele
bankjes en picknickplekken.

Routemaker

Charles Aerssens

Versiedatum

06-12-2022

Baronie van Breda

Het grensgebied aan de zuidzijde van de Baronie van Breda en de Belgische Noorderkempen kent een bewogen geschiedenis met een grillig grensverloop. Na de 80-jarige oorlog wordt bij de Vrede van Munster (1648) het Hertogdom Brabant opgesplitst in een noordelijke Protestants 'Staats Brabant' en een zuidelijke Katholiek 'Spaans Brabant'. Na de val van Napoleon worden bij de Vrede van Wenen (1825) de landsgrenzen opnieuw vastgelegd. Dit is slechts van korte duur, omdat België zich in 1830 afscheidt van Nederland. De huidige grens met grenspalen en grensstenen ontstaat in 1843 en is nu nog zichtbaar in het landschap. Deze korte grensoverschrijdende rondwandeling in de omgeving van Galder en Meersel-Dreef komt langs de markante Grenspaal 218 aan de oever van de Mark en grenspaal 219, de meest noordelijke grensmarkering van België. Vanuit Galder wandelen we door het beekdal van de Mark naar Meersel-Dreef, het Lourdes van de Noorderkempen, waar 'Kerk en Kroeg' het dorpsbeeld bepalen. Bij grenspaal 219 laten we België achter ons en lopen door het coulisselandschap van natuurgebied Ballemans met de Kerselsche Beek en de Galdersche Beek langs Galders Moer terug naar het vertrekpunt.

De rondwandeling verloopt via de knooppunten van Wandelrouten netwerk VisitBrabant en in België via de routemarkeringen van het Wandelrouten netwerk Antwerpen - Kempen: 45 - 46 - 72 - 2 - 33 - 34 - 35 - 59 - 57 - 58 - 71 - 3 - 42 - 45

Routebeschrijving

1 Deze rondwandeling vertrekt vanaf KNP45 tegenover horecagelegenheid 'Het Wapen van Galder' en de St. Jacobskapel. Wij wandelen langs KNP45 over de met kasseien bestrate Galderseweg langs enkele oude langgevelboerderijen tot we linksaf het Vonderpad inslaan. Het asfalt gaat over in een onverhard pad en zo komen we in het beekdal van de Mark. Bij KNP46 staan we op de oever van het riviertje De Mark, We volgen het pad op de oever van de Mark stroomopwaarts. Als het pad van de oever wordt afgeleid passeren een heuse voorde, waar de Kerselsche Beek in een moerassige gebied van de Bovenmark uitstroomt. Er is ook een bruggetje, dat bij hoog water van de Kerselsche Beek de passage vergemakkelijkt! Het pad op de oever brengt ons naar ANWB-paddestoel P24547 en KNP72 bij de brug aan de Markweg.

2 We steken de Markweg recht over en wandelen op de oever van de Mark verder. Grenspaal 218 maakt duidelijk dat we Nederland achter ons laten en in België staan. Hier op de grens van Nederland en België is voor Pien Storm van Leeuwen een speciale poosplaats gerealiseerd met haar laatste gedicht: Adem vloeit/over stil stromend water/vindt vleugels/naar verten. Aangekomen bij KNP2 steken we de weg naar Strijbeek over. Bij deze brug is een stuw met vistrap. Op dit traject langs de Mark wandelen we verderop over een bruggetje langs een afgedamde tak van de Bovenmark achter het kapucijnenklooster van Meersel-Dreef langs. Aangekomen bij KNP33 zien we aan de linker kant over de Mark een gietijzeren brug met hekwerk, die de toegang tot het noordoostelijk deel van Landgoed De Elsakker verspert. Het is een opvallend restant van de oude tramlijn van Hoogstraten - Meersel-Dreef - Rijsbergen. De route gaat bij KNP33 rechtsaf over de Oude Tramweg richting KNP34. Op de kruising bij KNP34 slaan we rechtsaf en bereiken over de Dreef de bebouwing van Meersel-Dreef, het noordelijkste dorpje van België, dat in de volksmond het ' Lourdes van de Noorderkempen' wordt genoemd.

3 Over de Dreef komen we aan het kapucijnenklooster met de kloosterkerk, die dienst doet als parochiekerk. Hier tegenover ligt het Mariapark met de Lourdesgrot. We staan nu in het centrum van Meersel-Dreef, waar nog steeds 'Kerk en Kroeg' het dorpsbeeld bepalen! Op zomerse dagen zijn de terrassen vol, kijken de heiligenbeelden je toe van achter het raam bij Koffiehuys Martens en vinden de devotionalia gretig aftrek. We wandelen dwars door Meersel-Dreef naar de Belgisch-Nederlandse grensovergang bij Café Moskes, die ingeklemd ligt tussen grensstenen. Op de kruising bij KNP59 slaan we linksaf de Kerzelseweg in, die pal op grens loopt. Op de T-splitsing met het Heieinde komen we bij KNP57. Hier staat in de voortuin van Hoeve De Paal de meest noordelijke grenspaal van België, Grenspaal 219. Vanaf KNP57 houden we de richting aan naar KNP58. De route gaat vanaf dit punt rechtsaf door het coulisselandschap van het heringerichte natuurgebied de Balleman met de Kerselsche Beek. We wandelen rechtsaf door het beekdal van de Kerselsche Beek. De route gaat naar rechts en buigt verderop buigt naar links. We steken bij het klaphekje de Kerselsche Beek over. Even naar links en dan met de bocht naar rechts komen we langs een akker aan de Ballemanseweg, die we bij KNP71 recht oversteken.

4 Het voetpad leidt ons vanaf de Ballemanseweg verderop langs het bosgebied ten westen van Galder met een randwalduin. Naar het westen hebben we zicht op het gebied 'De Neringe'. Het pad langs het open terrein maakt een flauwe bocht naar rechts en we komen aan KNP3. Op de T-splitsing bij KNP3 slaan we rechts af en wandelen langs het open terrein van Den Hegakker tot aan een 5-sprong. Hier kiezen we voor het pad schuin links voor, dat naar de Galdersche Beek leidt. Als we de Galdersche Beek zijn overgestoken, slaan we op de T-splitsing bij de boerderij rechtsaf en wandelen over het onverharde pad tot we op de Galderseweg bij KNP42 staan. Rechtsaf is het nog 300 meter tot aan het startpunt bij KNP45 en Horeca 'Het Wapen van Galder'.

Omgevingsinformatie

Galder St. Jacobskapel

Deze kapel is in 1468 gebouwd als kleine dorpskerk van het oorspronkelijke gehucht Galder. In 1517 wordt het zaalkerkje met verlaagd schip en koor uitgebreid en is de toren gebouwd. Het bronzen luidklokje in de toren draagt als opschrift de naam 'Jhesus' en werd in 1553 gegoten door Peter van den Ghein. De kapel is toegewijd aan St. Jacobus, vanouds de patroon van Galder, en ligt aan de pilgrimsroute naar Santiago de Compostela, de Via Brabantica. Het bedehuis op de fraaie met beuken beplante kapelakker is omgeven door een haagbeuk en als rijksmonument keurig onderhouden. Tijdens de belegering van Breda in 1624 wordt de kapel geplunderd en na de Vrede van Munster in 1648 tot 1798 toegewezen aan de Protestanten. In 1824 wordt de kapel ingrijpend verbouwd tot schooltje en woning voor de schoolmeester. De naaldspits en een stuk van de toren worden afgebroken en voorzien van het nu nog bestaande lage tentdak. Na een grondige restauratie in 1934 onder de Bossche architect Hendrik Willem Valk, waarbij de toren niet tot zijn oorspronkelijke hoogte is teruggebracht, wordt in 1979 en 1996 de kapel opnieuw gerestaureerd. In de kapel zijn zitbanken geplaatst en zien we in de wit gepleisterde ruimte een altaar, een doopvent, een hangende kroonluchter, een Maria-met-kind-beeld, enkele geweven wandkleden en een Sint-Jacobsbeeld van de beeldhouwer Harry Storms. Nog altijd is de Sint-Jacobskapel te Galder geliefd als vertrek- of rustpunt voor pelgrims naar Santiago.

De Bovenmark

Het riviertje De Mark is een laaglandbeek, die ontstaan is uit de samenvloeiing van een aantal kleine waterloopjes, zoals de Kerselsche Beek. De Mark ontspringt als beekje bij het Belgische plaatsje Koekhoven en komt bij Strijbeek ons land binnen. In haar stroomgebied neemt zij zowel in België als in Nederland het water van talrijke beekjes op. Van oudsher was de bovenloop van de Mark, de Bovenmark, ten zuiden van Breda een smalle en sterk meanderende regenwaterriviertje, die zich insneed in het zand. Het leverde de oeverbewoners in het verleden veel vis, maakte scheepvaartverkeer mogelijk en liet diverse watermolens draaien, maar bezorgde ook veel wateroverlast bij zware regenval. Na 1968 is begonnen met kanalisering: de bochten werden afgesneden, de waterloop verbreed en uitgediept en er werden stuwen gebouwd om wateroverlast bij overvloedige regenval te voorkomen. Die situatie is duidelijk zichtbaar op de route naar Meersel-Dreef. Een relict van de oude situatie is de voormalige Meerselwatermolen die aan een oude afgesneden meander tot 1992 operationeel geweest is als graanmolen.

Oude Tramlijn

Het wandeling vanaf KNP33 naar KNP34 loopt over het traject van de voormalige tramlijn Hoogstraten - Meersel-Dreef - 013 Rijsbergen, die in 1899 is aangelegd door de Antwerpsche Maatschappij voor den Dienst van Buurtspoorwegen. In Meersel-Dreef bouwde die een rangeerstation, een magazijn, een herstelplaats, een douanekantoor en een grote schuur. De meeste gebouwen zijn verdwenen, maar het stationsgebouw is bewaard gebleven en dient nu nog als woonhuis. De stoomtram vervoerde vooral goederen en vee, maar was ook het ideale vervoermiddel voor de bedevaarders naar het Mariapark bij het klooster van de paters Kapucijnen. De opkomst van het busvervoer betekende het einde van de tramlijn. Het traject Rijsbergen - Meersel-Dreef werd in 1934 opgeheven. Het traject van Meersel-Dreef naar Hoogstraten werd nog tot 1942 onderhouden en als de Duitsers in WOII de tramrails opbreken, leggen ze er een weg aan, de Oude Tramweg. Opvallend restant van de oude tramlijn is bij KNP33 over de Mark de gietijzeren trambrug. Het vee dat vanuit Nederland in België werd ingevoerd, werd over die trambrug in quarantainestallen in het gehucht Strijbeek ondergebracht, waar de runderen 40 dagen in quarantaine bleven om zo verspreiding van ziektes te voorkomen.

Meersel-Dreef

Meersel-Dreef is het noordelijkste dorpje van België, dat in de volksmond het ' Lourdes van de Noorderkempen' wordt genoemd. Het is de Lourdesgrot in het Mariapark tegenover het klooster van de paters kapucijnen, die een plek van volksdevotie is. De kapucijnen hebben zich hier op de oever van de Mark in 1637 gevestigd, omdat ze tijdens de godsdienstoorlogen (1618-1648) vanuit Breda verdreven worden door de Protestanten.

Na de 80-jarige Oorlog wijken vanuit de Noordelijke Nederlanden de katholieken uit naar Meersel-Dreef om in de Spaanse Nederlanden hun katholieke godsdienst te belijden. Al snel vestigen zich er handelaars en ontstaat er een woonkern. Het kapucijnenklooster wordt in 1687 uitgebreid en de kloosterkerk doet dienst als parochiekerk. Als in 1894 uit dankbaarheid voor de behouden thuiskomst van een van de paters kapucijnen wordt in het Mariapark de Lourdesgrot gebouwd en groeit Meersel-Dreef al snel uit tot een bedevaartsoord. Vanaf het allereerste moment komen de bedevaartgangers in groten getale. Dat gebeurt ook nu nog. Daarnaast heeft het beeld van Pater Pio, de meest beroemde kapucijn, die in 2002 in Rome heilig verklaard is, in het park een opmerkelijke plek gekregen. Nog steeds heb je de indruk als je door Meersel-Dreef wandelt dat door de toestroom van bedevaartgangers het 'Rijke Roomsche Leven' nog steeds bestaat, waar 'Kerk en Kroeg' het dorpsbeeld bepalen!

Langs markante grensmarkeringen, 10 km

Wandel Zoekpagina

